

26ste vergadering

Dinsdag 23 april 2002

Aanvang 13.30 uur

Voorzitter: Braks

Tegenwoordig zijn 68 leden, te weten:

Baarda, De Beer, Van de Beeten, Bemelmans-Videc, Van den Berg, Bierman, Bierman-Beukema toe Water, De Blécourt-Maas, De Boer, Boorsma, Braks, Broekers-Knol, Van den Broek-Laman Trip, Van Bruchem, Castricum, Doesburg, Dölle, Dupuis, Van Eekelen, Van Gennip, Ginjaar, Hessing, Van Heukelum, Hofstede, Holdijk, Van den Hul-Omta, Jaarsma, De Jager, Jurgens, Ketting, Kneppers-Heijnert, Kohnstamm, Van der Lans, Van Leeuwen, Lemstra, Lodders-Elfferich, Luijten, Lycklama à Nijeholt, Maas-de Brouwer, Meindertsma, Platvoet, Le Poole, Pormes, Rabbinge, Rensema, Roscam Abbing-Bos, Rosenthal, Van Schijndel, Schoondergang-Horikx, Schuyer, Stekelenburg, Stevens, Swenker, Tan, Terlouw, Van Thijn, Timmerman-Buck, Varekamp, Ter Veld, Veling, De Vries, Van Vugt, Walsma, Werner, Witteveen, Woldring, De Wolff en Wolfson,

en de heren Korthals, minister van Justitie, Pronk, minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, mevrouw Borst-Eilers, vice-minister-president, minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, en de heer Ybema, staatssecretaris van Economische Zaken, alsmede mevrouw Vos, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Van der Linden, Zwerver, Dees en Eversdijk, wegens verblijf buitenslands;

Ruers, wegens ziekte;

Schuurman, in verband met het bijwonen van een begrafenis.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: Ingekomen is de volgende brief:

“Geachte heer Braks,

Bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer op 15 mei a.s. ben ik kandidaat voor de ChristenUnie. Er is grond voor de verwachting dat ik verkozen zal worden. Daarom deel ik u mee dat ik met ingang van 15 mei 2002 ontslag neem als lid van de Eerste Kamer.

Ik verlaat de Eerste Kamer met gemengde gevoelens. Ik zie uit naar het werk in de Tweede Kamer. Maar ik zal het werk in de Eerste Kamer missen. Ik herinner mij vele inspirerende discussies, met collega's van wie ik veel heb geleerd. En er zijn in de loop van de jaren ook goede persoonlijke banden ontstaan. Het zal wennen zijn, spreken over de Eerste Kamer als 'de overkant'.

Graag dank ik de collega's en de mensen in de diverse ondersteunende diensten voor de hartelijke samenwerking.

God zegene u allen.

Met vriendelijke groet,

Kars Veling”

Van deze brief heb ik mededeling gedaan aan de voorzitter van het centraal stembureau voor de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal. Ik was uiteraard voornemens, aan dit vertrek enkele persoonlijke woorden te wijden, maar die heer Veling is afwezig en kan vanmiddag hier niet zijn. Hij heeft mij verzocht, dit uit te stellen tot de vergadering van 14 mei, waarbij hij wel aanwezig zal kunnen zijn.

De overige ingekomen stukken staan op een lijst, die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

(Deze lijst is, met de lijst van besluiten, opgenomen aan het einde van deze editie.)

De **voorzitter**: Ik geef het woord aan mevrouw Timmerman-Buck.

Mevrouw **Timmerman-Buck** (CDA): Voorzitter. Vorige week heeft de CDA-fractie de Kamer verzocht, een interpellatiedebat te mogen houden omtrent het recht van deze Kamer om de inlichtingen die zij wenst, te verkrijgen van de regering. Diezelfde dag nog heeft de minister-president het ontslag van zijn kabinet aangeboden aan Hare Majesteit. Voor mijn fractie is de demissionaire status van het kabinet reden om te verzoeken, het interpellatiedebat uit te stellen tot een nader te bepalen datum. Wellicht ten overvloede voeg ik daaraan toe dat wat mijn fractie betreft de plenaire behandeling van de initiatiefwetsvoorstellen inzake

Voorzitter

duurzaam hout gewoon doorgang kan vinden.

De **voorzitter**: Ik stel voor, aan het verzoek van mevrouw Timmerman te voldoen en de interpellatie op een nader te bepalen tijdstip te houden.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de wet van 4 juli 1996 (Stb. 403) ten behoeve van verlenging van de gewenningsregeling, alsmede wijziging van de wet van 2 april 1998 (Stb. 228) ten behoeve van vaststelling van een nieuwe vijfjarige periode voor de programma's van eisen basisonderwijs (27917);**

- **het wetsvoorstel Wijziging van een aantal bepalingen van de Flora- en faunawet in verband met een verbod op de drijfjacht (28020);**

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van Koninkrijksrelaties (IV) voor het jaar 2002 (28000-IV);**

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (XIV) voor het jaar 2002 (28000-XIV);**

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2002 (28000-XV);**

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Spaarfonds AOW voor het jaar 2002 (28000-E);**

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2002 (28000-XVI).**

Deze wetsvoorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Regels voor de bewaring, het beheer en de verstrekking van gegevens van**

donoren bij kunstmatige donorbevruchting (Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting) (23207).

(Zie vergadering van 16 april 2002.)

De beraadslaging wordt hervat.

□

De heer **Rosenthal** (VVD): Mijnheer de voorzitter. Mijn fractie kan zich verenigen met de bijzondere aandacht in het voorliggende wetsvoorstel voor het belang van het kind. Natuurlijk dient dit samen te gaan met een zorgvuldige afweging van de belangen van donoren en wensouders. Een terecht door de ministers aangevoerd argument is dat wensouders en donors keuzevrijheid hebben met betrekking tot deze wijze van voortplanting terwijl het kind die keuzevrijheid ontbeert. Dat is toch de grondslag voor dit wetsvoorstel.

Mijn fractie heeft in dit verband behoefte aan verduidelijking waar het gaat om de relatie tussen dit wetsvoorstel en het wetsvoorstel-Embryowet. In het laatste wetsvoorstel lijkt de balans door te slaan naar het belang van de ouder. Volgens het stramien van die wet zal het kind immers apriori in een eenouderverband kunnen opgroeien. Daarom ligt het belang van de ouder voorop.

Na de schriftelijke voorbereiding heeft de fractie van de VVD nog enkele vragen te stellen aan beide bewindspersonen. In de eerste plaats betreft het de opheffing van de anonimiteit van het donorschap. De ministers wijzen in dit verband op de positieve ontwikkelingen in Zweden, waar dit regime heerst. Sinds 1985 is er een terugval geweest in het aantal donoren, daarna was er sprake van een positieve opwaartse trend. Toch blijkt uit onderzoek onder huidige donoren dat hier velen ermee willen ophouden als deze wet van kracht gaat worden. Wij verwijzen naar de Volkskrant van 16 maart 2002 waarin wordt gesproken over een snel stijgend tekort aan spermadonoren. Er zijn veertien spermabanken met in totaal 265 actieve donoren, maar van die veertien zijn er nog slechts acht volop operationeel. Verder melden de media dat er steeds meer sprake is van informele circuits. Wij vinden dit een lastig punt.

De voorzitter van de Nederlandse spermabanken stelt dat de media te

simpel over een en ander berichten en dat donoren inderdaad hun anonimiteit kunnen verliezen, zij het alleen onder uitzonderlijke omstandigheden. De fractie van de VVD ziet het toch een slag anders, en vele donoren met haar. Wat staat ons naar het oordeel van de ministers op dit punt te wachten? In het verlengde hiervan stel ik de vraag hoe het zit met de mogelijke trend in de richting van een klein aantal donoren, die dan donor zullen zijn voor een zeer groot aantal kinderen. Wordt er aan het kindertal een maximum gesteld?

Ik kom bij een tweede punt, de zwaarwegende belangen van de donor (artikel 3, tweede lid). De bewijslast ligt, in het geval van het niet instemmen met het verzoek van het kind, bij de donor. Kunnen de ministers nog eens aangeven hoe zij in dezen aan kijken tegen de mogelijk veranderde situatie waarin een donor kan komen te verkeren? De memorie van antwoord is en blijft wat vaag. Concreet: wat bijvoorbeeld te doen wanneer de donor inmiddels een gezin heeft gesticht? Wat ook te doen in het geval van mogelijke ziekte? Dit is een punt waarover naar aanleiding van de toestanden in Den Bosch het nodige te doen is geweest. Hebben wij daar te maken met een zwaarwegend belang, zo is de vraag van de fractie van de VVD.

Ten slotte kom ik bij een derde punt, waarbij ik niet wil verhalen dat dit voor de VVD-fractie, hoe klein het ook moge lijken, een vrij fors punt is. Het betreft artikel 3, derde lid. Bij overlijden of onvindbaar zijn van de donor kunnen volgens dit artikellid – het is bij nota van wijziging toegevoegd – diens partner of directe verwanten benaderd worden door de Stichting donorgegevens. Wij hebben geprobeerd ons voor te stellen wat er dan gaande zal zijn. De Stichting donorgegevens komt ineens bij bijvoorbeeld een nabestaande of een verwant. Het kan daarbij gaan om een voor die nabestaanden of verwanten volslagen nieuw feit. Dat is een lastige situatie. De ministers zeggen dan dat het benaderen van de partner of naaste verwanten op zorgvuldige en discrete wijze dient te gebeuren. Wij denken dat bij zo'n gevoelig onderwerp elk signaal, elke suggestie of elke indicatie richting partner of naaste verwanten onmiddellijk repercuïes kan hebben. Is er op dit punt een bevredigende lijn te trekken? De